

Fullveldi ella sjálvbjargni

Oddagrein

FØROYINGAR vilja hava meiri sjálvstýri, men meirilutin í føroyska fólkinum vil ikki loysa frá Danmark. Hetta hava fleiri veljarakanningar seinastu árin víst, og hetta vísti eisini úrslitið á lögtingsvalinum 30. apríl.

HØVUÐSSETNINGURIN hjá sitandi landsstýri er at skipa Føroyar sum sjálvstøðugt fullveldi. Tað sigur samgonguskjalið og hetta er eisini hævudsboðskapurin í ólavsøkuroðu lögmanns.

MEN mannagongdin, sum landsstýrið hevur lagt, tykist øvug:

- Fyrst skulu vit lýsa Føroyar sum fullveldi,
- síðani skulu vit smíðja og samtykkja eina grundlóg,
- og í triðja lagi skulu vit skapa fyrstingarlígu og búskaparlígu fyrirtætti.

RÆTTAST hevur sjálvandi verið at skapa fyrirtætti, smíðja grundlógina og síðani skipa Føroyar sum eitt nýveldi, um hetta er ynski fólksins.

MEN tað er sjálvandi spurningurin, um hetta er tað, sum føroyingar ynskja.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur - eftir drúgvu innanhýsis viðgerð og umrøðu - mælt til at gera eina sjálvstýrslóg sum eitt stig ímóti størri sjálvbjargni.

EINA skipan millum verandi heima-stýrið og fullveldi.

VELJARAKNNINGAR hava víst, at 50% av fólkinum ynskir hesa leiðina, samstundis sum bara 25-30% ynskja loysing. Í øllum førum skal fólkið taka stóðu til bæði grundlógar- og fullveldisuppskotini á fólkaatkvøðu, men spurningurin er framvegis, um tey flestu ikki ynskja eina miðleið, sum eisini meginparturin av fólkaflaks- og sjálvstýrisflokksveljarunum vilja hava.

Sosialurin

Lesarabrøv

Skilaleys gogguveiða

Eg hoyrði gamlan mann siga, at fjøruagn var besta toskaagn og, eg ivist ikki í, at so man vera.

Eitt tað besta agnið var goggan, og av henni er væl til í Føroyum, og er tað alla æru vert, at menn fáa sær hetta frálika agn.

Fyrr var tað vanligt at seta goggulínu, og var hon ikki til ampa fyrri nakran, men hesa seinastu tíðina eru menn farnir at nýta glúpar, sum vera tveittir bæði her og har. Hetta er til miklan ampa fyrri fiskiskapin á teimum leiðum, har goggan verður fiskað.

Verður lína sett á somu leið, sum glúparnir standa,

fæst hon í flestu førum ikki aftur. Um hon ikki verður slitin av glúpunum, so er stóru vandi fyrri at hon hongur uppí. Tískil ger henda gogguveiða óbótligan skaða fyrri teir, sum fiska eftir øðrum enn goggum.

Hetta kann ikki vera rætt, tí tað er ikki loyvt at oyðileggja fiskiskapin fyrri aðrar veiðuhættir enn gogguveiðu.

Tað er tí av størsta týðningi, at bæði teir, sum fiska goggu og teir, sum fiska annað, kunnu fiska á somu leiðum.

Hetta kann gerast á tann hátt, at allir merkja síni flot, og seta sín reiðskap ein

ávísan veg, og seta frámerki hvønn veg reiðskapurin stendur. T.d. kunni eystari endi av reiðskapinum verið merktur við stangaboyu við einum flaggi, og vestari endi verið merktur við tveimum flögum ella eystari endi verið merktur við E og vestari endi við V sum varð skriva við stórum stavum á flotin. Um bert ein glúpur varð settur, er ikki neyðugt við nøkrum frámerki.

Um hetta varð gjørt, kundi verið sloppið frá tvídrátti, og allir partar kundu fingið sum mest burturúr.

Tað átti at verið ein upp-gáva hjá Vaktar- og Bjarg-

ingartænastuni at gjørt reglur fyrri hvussu fram skuldi verið farið og ansað eftir at reglurnar vóru hildnar.

Um hetta ikki verður gjørt, er stóru vandi fyrri, at bæði teir, sum fiska goggu og teir, sum fiska annan fiska verða fyrri stórum missi og tapi.

Eg vóni - og fleiri við mær - at nakað verður gjørt við henda átroðkandi spurning av avvarðandi myndugleikum, áðrenn hetta elvir til illstøðu, við stórum ampa fyrri allar partar.

Frans Jacobsen

Formaðurin í Tjóðveldisflokkinum vil leggja fót fyrri vinnuvirksemi í Fuglafirði

Fuglafjørður er eitt av teimum plássum í Føroyum sum hevur verið serhætt rakt av vinnulígru niðurgongd. Enn kennur býurin sviðan av niðurgongdini. Í Fuglafirði liggur verksmiðjan "Havsbrún", sum tibetur hevur koyrt, og er eitt av best ríkn virkjum á Føroya landi. Verksmiðjan man óivað verða tað arbeiðspláss her á landi, sum hevur givið besta íkast til føroyska búskapin, og er heldur ikki sum nógvur stórfyrirtekur sanerað í høvd og reyv, fyrri síðani at hóra víðari móti næstu sanering.

Fuglafjørður hevur verið nevndur háborgin hjá tjóðveldismonnum, men tá ið sjálvur formaðurin í flokkinum í Sosialinum 28. juli soleiðis "Drýtur í egið reiður" so gevur hetta óivað tjóðveldisfólki, og øðrum, í Fuglafirði nakað at hugsa um, og eg kann sum býráðlimur ikki lata hetta fara óátalað aftur við borðinum.

Kortaneí til at taka fiskiskapin eftir ídnaðarfiski undir Føroyum uppáttur. So greiður er Heini O. Heinesen. Hann vísir á, at ídnaðarskipini góvust at fiska grundað ringari samvitsku, tí ov nógvur hýsu og upsmurtur var í veiðuni. Nú veit eg ikki, hvussu nógv Heini O. Heinesen hevur tosað við teir ið veruliga fiskaðu ídnaðarfiski, men sagt verður frá skilamonn- um innan hesa vinnu, at veidan kundi verið stýrd, um viljin var til staðar. Serliga tær síðstu lastirnar, hjá ávísam bátum, vóru fiskaðar har ein og hvør visti at

ov nógvur murtur varð í veiðuni, men einki varð gjørt fyrri at stødga hesum. Stongdar leiðir ávísar tíð er ein av møguleikum. Av tí at ongar reguleringar fungeraðu, so bleiv úrslitið, at fiskiskapin eftir ídnaðarfiski varð totalbannað undir Føroyum.

Heini hevur eisini loysnina, hann loysir Gordiska knútin. At fiska tey 30.000 tons undir Føroyum, sum fiskiførðingarnir ráða til, kann ikki koma uppá tal. Húkamenn siga hetta er skaðiligt fyrri fiskastovnin undir Føroyum, men hann heldur, at vit eiga stóra kvotu í ES sjógv, sum vit kunnu fiska. Eftir hesum úttali, má hugburðurin í Tjóðveldisflokkinum helst verða: Vit skulu verja okkara, men vertin liggur á, hvussu vit ræna frá øðrum.

Vit eru bert ein av nógvum tjóðum, sum í nógv harrans ár tilsamans hava fingið tillutaði fleiri hundrad túsund tons av ídnaðarfiski árliga úr Norðsjónum.

Hví hesin stóri fiskiskapur í Norðsjónum ikki ger skaða, meðan tað sındri vit sum einsamall tjóð kundu fiska her um okkara leiðir, skal gera so stóran skaða, er mær ein gáta. Tað kann ikki verða annað enn at húkasýndromið hevur skúgvad allan sunnan hugsunarhátt út á eitt síðusporð.

Heini sigur víðari: "Vit kunnu ikki takað veiðuna uppáttur fyrri at fódra verksmiðjuna í Fuglafirði. Tað finst eisini ein heimur utanfyri Fuglafjørð". Eisini skjýtur hann í skógvarnar hjá Havsbrún, at teir hava

fingið í so góðar sømdir frá tí almenna". At Havsbrún er eitt tað best ríkn virkið í landinum, og kanska tað ið leggur mest eftir seg í Føroyska búskapinum, kemur Heini ikki til hugs. Húkasýndromið hevur gjørt Heina blindan.

Eina skortfleiingu fær Fuglafjørður afturat frá Heina í greinin, og tað er, at Fuglafjørður er einasta havn sum fingið hevur jättan á figgarlógini til havna-bygging, hetta skilji eg eisini, sum um hann heldur tað verað ov nógv. Politikarar hava tosað nógv um pelagiska vinnu á Føroya landi. Teir hava verið ógvuliga positivir fyrri tí, at gagnnýta tað ríkidømi sum svimur

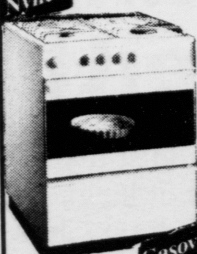
kring oyggjar okkara, men tá talan er um fløgur í hesa nýggju vinnu er hug-flog teirra enn í Pinkulíngalandi. Í okkara grannalond- um verður ikki hugsað um 3 mill í stuðul til slíka stórvinnu, men heldur 30 mill.

Um Heini veruliga mein-ar nakað við tí, at vit her á landi skulu lívbjarga okkum sjálvum, so átti hann, at lat-ið ídnaðarbátarnar fiska meira á okkara leiðum, held-ur enn bert at sokið danskan ES-sjógv. At lagt fram- uppskott um eina enn størri havnafløga til ein pelagisk- an miðdepil, hevði eisini sømt seg einum verilíggum sjálvbjargnismanni.

Jóhan Heri Joensen

Gasskomfýrar
á goymslu

Nýhed

Føroya Gasssola
Akranesgøta 2 - Tórshavn
(v/ Velbastaðvegin) Tlf. 315544

Brúðarlín

v/ Anniku Gaard
Fagralið 22
Tlf./Fax: 314281

Brúðar- og brúðargentukjólur við tilhoyri til leigu
Nýggir kjólur kunnu útvegest

fik